

Asi o 10. hod. 26. 11. 1938 predviedli Š. a jeho sestru Františku z četnickej stanice na notársky úrad v Čebovciach k hlavnému slúžnemu, v ktorého kancelárii bol prítomný dr. Vitéz Teleki. Hlavný slúžny sa pýtal Jozefa Š., či chce dobrovoľne opustiť maďarské územie. Š. odpovedal, že podľa toho, ako to stanovuje zákon. Hlavný slúžny opakoval, aby sa vyjadril, či chce dobrovoľne opustiť maďarské územie. Ináč zakročí proti nemu úradne. Jozef Š. o veci uvažoval a aby si snáď neuškodil, rozhodol sa, že dobrovoľne opustí Maďarsko. (V Širakove býval od roku 1906.) Nato mu hlavný slúžny vravel, že keď sa rozhodol pre dobrovoľný odchod, dovoľuje mu vziať si so sebou všetok hnutelný majetok. Do 26. 11. 1938 do 20. hod. musí opustiť maďarské územie. Potom spísali krátku zápisnicu, ktorá obsahovala osobné dáta cestmajstra a jeho sestry Františky Š. Ďalej, že opúšťajú maďarské územie dobrovoľne, a termín, kedy sa vysťahujú z Maďarska.

Asi o 11. hod. 26. 11. 1938 súrodencov Š. prepustili, aby si išli pripraviť svoje veci. Š. namietal, že v tak krátkej dobe nemôže si pripraviť inventár na odvoz. Bolo to bezvýsledné. Hlavný slúžny poznamenal, že Česko-Slovensko dáva Maďarom iba dvojhodinovú lehotu, prípadne ešte kratší čas na vysťahovanie sa. Š. si potom obstarali 7 vozov, na ktoré naložil, čo sa dalo. Asi o 17. hod. 26. 11. 1938 odišli na vozoch zo Širakova. O 19. hodine boli na čs.-maďarskej hranici, kde všetko zložili na čs. územie a vozy sa vrátili späť do Širakova okrem jedného voza, ktorý patril Jozefovi Š. Zo štátnej hranice si Š. odviezli svoje veci do Čeloviec, kde sa dočasne usadili. V najbližšom čase sa však presťahujú na Moravu do Bojkovic. V Širakove zanechali hnutelný a nehnuteľný majetok v cene asi 115 000 Kčs.

Františka Š. vypovedala súhlasne s cestmajstrom Jozefom Š.

Veliteľ stanice:
nečitateľný podpis, v. r.
vrchný strážmajster

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., š. 3036/38

¹ Republikánska strana zemeľského a maloroľníckeho ľudu, zvaná agrárna strana

136

7. december 1938, Varín.

Zápisnica napísaná na obvodnom notárstve s Františkom S., predtým robotníkom v obci Radava, ktorý vypovedal, ako maďarské okupačné orgány sústredili všetkých obyvateľov slovenskej národnosti v obci a vyhostili ich z územia Maďarska ako nežiaducich.

Zápisnica

Dostavil sa František S. a po náležitom upozornení udáva:

V deň príchodu maďarského okupačného vojska 10. 11. t. r. som sa zdržoval v uvedenej obci. Hneď po príchode maďarského vojska maďarskí četníci vnikli do židovských obchodov a vyhadzovali z nich tovar na ulicu, odkiaľ si ho maďarské obyvateľstvo roznášalo domov.

V obci Rendva (*Radava*) bývalo asi 80 slovenských rodín, ktoré sa tam pristáhovali z rôznych krajov Slovenska a kúpili si tam majetok. Maďarské okupačné vojsko nechalo nás na pokoji až do 28. 11. t. r. V ten deň dostavili sa ku mne maďarskí četníci a vyzvali ma, aby som i so svojou manželkou hneď šiel s nimi. Nedovolili mi ani sa preobliecť alebo niečo si vziať so sebou. Odviedli ma do školy, kde už bolo asi 50 Slovákov, a tam nás zavreli. V škole nás držali dva dni bez jedla a bez vody. Telesne nám neublížili. Na tretí deň nám doručili rozhodnutie okresného vojenského veliteľstva, ktorým som bol aj s manželkou vypovedaný z územia Maďarska s tým odôvodnením, že som sa stal nehodný tamojšieho pobytu. V tomto rozhodnutí je síce uvedené, že nábytok si môžeme vziať so sebou, ale zo školy nás už domov nepustili. Naložili nás na nákladné auto a odviezli na slovenské hranice pri Kozmálovciach. S nami bol vyvezený Vincent K., ktorý pochádza z okolia Trenčína (obec neviem udať), a Štefan V., pochádzajúci z Nitry.

Vyhlasujem, že táto moja výpoveď sa zakladá na pravde a som ju ochotný i prisahou potvrdiť.

Prečítané, schválené a podpísané.

D. a h.

nečitateľný podpis, v. r.
vedúci notár

Fero L., v. r.
stránka

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., č. 6045/38.

137

7. december 1938, Topoľčany.

Zápisnica napísaná na žandárskej stanici s Abrahámom F., predtým zdržujúcim sa v Dunajskej Stredy, ktorý vypovedal, že keď maďarské orgány zistili jeho domovskú príslušnosť mimo okupovaného územia, hneď ho vyhostili na Slovensko.

Zápisnica

Abrahám F. udal:

Do 20. 10. 1938 som býval v Topoľčanoch u rodičov. Tohto dňa som odišiel do Dunajskej Stredy, kde som navštevoval školu Talmudu. Ubytovanie mi platili moji rodičia a stravu som dostával zdarma od tamojšej náboženskej obce.

Po príchode maďarského vojska do Dunajskej Stredy sme sa riadne učili. Dňa 23. 11. 1938 prišli do školy maďarskí žandári, ktorí sa nás pypytovali, kde je kto príslušný. Keď zistili, že som príslušný na Slovensko, nariadili mi, aby som sa na druhý deň ráno dostavil na vojenské veliteľstvo. Tam ma hneď zadržali. Keď nás bolo asi 180 osôb, potom naložili nás do nákladného železničného vozňa a v sprievode žandárov odviezli do Uzoru (*Kvetoslavov*) a odtiaľ sme išli 7 kilometrov peši na demarkačnú čiaru. Na hranici sme boli ubytovaní pod stanom, kde sme čakali až do 4. 12. 1938. Dňa 4. 12. 1938 z Bratislavy prišla nejaká komisia,